

Contrat de quartier durable 'Jacquet'
Duurzaam wijkcontract 'Jacquet'
Commission de quartier n°2 – Wijkcommissie nr. 2
Procès-verbal – Notulen

04.05.2021

De tweede buurtcommissie van het Duurzaam Wijkcontract (DWC) 'Jacquet' vindt plaats op dinsdag 4 mei 2021 om 18 u. Wegens de gezondheids crisis ten gevolge van de Covid-19-pandemie, verloopt heel de vergadering via videoconferentie. Hier volgt de lijst van de deelnemers en hun respectievelijke rollen:

Khalil AOUASTI (Voorzitter - <i>1ste schepen</i>)	Gaspard SCHMITT (Netwerk Habitat)
Julien RAUDE (Vicevoorzitter - <i>projectleider</i>)	Félicien DUFOOR (Netwerk Habitat - <i>plaatsvervanger</i>)
Anne TYSSAEN (gemeente - <i>plaatsvervanger</i>)	Dirk LAGAST (OCMW)
Véronique LEFRANCQ (gemeente - <i>plaatsvervanger</i>)	Gilles LENAERTS (Lokale missie)
Aurélie MISPELTER (gemeente - <i>plaatsvervanger</i>)	Elodie CUGNON (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
Moulay Brahim EL KAF (gemeente - <i>plaatsvervanger</i>)	Cindy VANDEWEYER (VGC)
Zinev AZMANI MATAR (gemeente - <i>plaatsvervanger</i>)	Lies VAN OVERSCHEE (VGC)
Hubert DEMAN (inwoner)	Antoine CRAHAY (CityTools)
Martin LENG (inwoner)	Romain BALZA (CityTools)
Catherine DEPREZ (inwoner)	Laila EL MAKHOKHI (CityTools)
Benjamin WERY (inwoner)	Cyrille DELVAUX (BRAT)
Rozina SPINNOY (inwoner)	Natacha WYNS (Gemeente Koekelberg – <i>waarnemer</i>)
Krishna DE SCHUTTER (inwoner – <i>plaatsvervanger</i>)	Luc DEMIL (Gemeente Koekelberg – <i>waarnemer</i>)
Tatiana RUMIANTSEVA (vereniging)	Carlo OBINU (commune de Molenbeek – <i>waarnemer</i>)
Dieter TRUYEN (vereniging)	Anna BOUTEILLER (Brussels Hoofdstedelijk Gewest – <i>waarnemer</i>)
Véronique CAPELLE (vereniging – <i>plaatsvervanger</i>)	

De heer Aouasti opent de vergadering en heet alle deelnemers hartelijk welkom op deze tweede buurtcommissie van het Duurzaam Wijkcontract 'Jacquet'.

Hij begint met aan de leden te vragen of er vragen zijn bij de notulen van de eerste buurtcommissie. Dan neemt mevrouw Tyssaen het woord om bepaalde mobiliteitsproblemen in de wijk Jacquet aan te snijden. Omdat deze opmerkingen geen betrekking hebben op de goedkeuring van de notulen, deelt de heer Aouasti haar mee dat tijdens het verdere verloop van de vergadering op dit punt teruggekomen kan worden. Er wordt geen enkele andere opmerking geformuleerd met betrekking tot de notulen, dus zijn ze goedgekeurd.

De heer Aouasti geeft het woord dan ook aan adviesbureau CityTools voor de presentatie van de diagnose. Hij vermeldt ook dat de presentatie zal worden gevolgd door een gedachtewisseling, dus een uitwisseling van standpunten.

De heer Crahay van het adviesbureau CityTools neemt het woord. Hij begint met het vermelden van de vreugde die zijn team ervaart bij de gedachte dat de gestelde diagnose zal worden uiteengezet aan de leden van de Buurtcommissie. Dit werk is het resultaat van enkele maanden van intensieve onderdompeling in de realiteit van de buurt. De gedachtewisselingen die later op de avond zullen plaatsvinden, zullen ook een kans zijn om dit document nog wat meer te verfijnen. De heer Crahay geeft nu het woord aan de heer Balza voor de presentatie van de diagnose.

De heer Balza begint met kort te vermelden hoe de presentatie zal verlopen. Ze zal ongeveer 35 minuten duren en verdeeld zijn in 13 hoofdstukken, waarbij elk hoofdstuk een specifiek thema ofte onderwerp zal behandelen. Daarna volgt er een moment voor uitwisselingen en debatten in de vorm van workshops in thematische subgroepen.

De heer Balza leidt de presentatie in met een uiteenzetting van de werkplanning van het adviesbureau. Hij vermeldt ook de verschillende ontmoetingen die men al had of die nog gepland zijn met verenigingen en andere hoofdrolspelers in de buurt. De online enquête ofte bevraging werd onlangs uitgevoerd, met een resultaat van ongeveer 80 deelnames. Dankzij deze waardevolle gegevens heeft het team veel informatie kunnen verzamelen over de behoeften en de verwachtingen van de inwoners en de gebruikers van de buurt. Dezelfde formule werd al gebruikt in het kader van het Stadsvernieuwingscontract (SVC), maar dan voor een ruimer gebied, wat voor deze omgeving ongeveer 300 deelnames opleverde. Ten slotte is het vermeldenswaard dat de wijkantenne van de buurt 'Jacquet' functioneert sinds 19 april 2021 in nr. 118 in de Sint-Annakerkstraat. Om ernaartoe te gaan hoeft u alleen maar een verzoek voor een afspraak in te dienen via het e-mailadres online.jacquet@gmail.com.

Hieronder volgt de samenvatting van de diagnose:

1. Plaatsbepaling en algemene situatie van de wijk

De wijk Jacquet is historisch gezien industrieel. Vanaf 1840 doen er zich stedenbouwkundige problemen voor, problemen die vandaag nog steeds duidelijk waarneembaar zijn. Ze zijn het gevolg van de hoge densificatie ofte verdichting van de buurt in de 20ste eeuw.

2. Bevolking

De wijk is heel multicultureel en telt 8708 inwoners, van wie 30% niet geboren zijn in België. In deze context is één inwoner op drie jonger dan 17 jaar. Ten slotte is het gemiddelde inkomen per inwoner vrij laag ten opzichte van het gewestelijke gemiddelde.

3. Gezondheid en leefmilieu

Er kan een grote vochtige zone van 4 ha worden waargenomen ter hoogte van het Victoriapark. Vroeger liep er een beek doorheen, de Paruk, die nu overdekt is. In deze zone komt de grondwaterspiegel vandaag nog steeds aan de oppervlakte. Hier is er dus een rol weggelegd op het vlak van versterking van het blauwe netwerk.

De wijk heeft ook verschillende open ruimten, zoals het Victoriapark, de Novillesquare, de speeltuin in de Herkoliersstraat alsook, gelegen binnenin huizenblokken, verscheidene binnenruimten waarvan de waarde tot uiting moet worden gebracht in het kader van het DWC. Toch is deze verhouding niet voldoende gezien de hoge dichtheid van de bevolking (ongeveer 25.000 inwoners/ km²).

4. Strategische plannen

Er moet rekening worden gehouden met het Good Move-plan, dat verwezenlijkt werd door het gewest om te beantwoorden aan een gewestelijke ambitie om de verkeersnetwerken te verbeteren. Dit plan legt bijzondere nadruk op de verbetering van het voetgangers- en fietsverkeer.

Op het niveau van de wijk voorziet het plan in het hart van de wijk van west naar oost in een grote as voor fiets- en voetgangersverkeer, alsook van noord naar zuid op de westelijke grens (aanleg van de toekomstige cyclostrade). Het doel dat met deze assen wordt beoogd is het beperken van transitverkeer tussen wijken met de wagen, alsook het versterken van de continuïteit van het groen op gewestelijk niveau.

5. Bestuursrechtelijke ofte reglementaire plannen

Het plan waarmee rekening wordt gehouden voor dit gedeelte van de diagnose is het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP).

Het regelt de toewijzing van percelen voor een welbepaald gebruik op gewestelijk niveau, d.w.z. dat het bepaalt wat men er al dan niet mag bouwen.

De wijk Jacquet vertoont een dominant element van residentiële en gemengde zones. Het grootste deel van het bestudeerde gebied kan dus worden toegewezen aan deze functies.

6. Historisch en archeologisch erfgoed

De wijk heeft ook historisch erfgoed, namelijk nr. 35 in de Herkoliersstraat, wat een gemeentelijke eigendom is. Er zijn ook enkele archeologische sites rondom het Victoriapark en onder de Sint-Annakerk. Ten slotte zijn vele huizen in de buurt opgenomen in de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed in Brussel.

7. Inventaris van de stadsvernieuwingsoperaties

Er werden al twee wijkcontracten uitgevoerd op de perimeter van het DWC 'Jacquet'. Het gaat om het wijkcontract 'Vanhuffel' (in de jaren 2000) en het wijkcontract 'Historisch Koekelberg' (in de jaren 2010). Dankzij deze voorgaande stadsvernieuwingsoperaties kon de openbare ruimte opnieuw aangelegd worden met nieuwe uitrustingen voor de wijk (speltoeek, kinderdagverblijven, woningen ...

8. Kadaster ofte eigendom van onroerend goed

Het was nodig de mogelijkheden ofte kansen met betrekking tot onroerend goed in de wijk Jacquet te identificeren. Op de hier gepresenteerde kaart staan alle mogelijke locaties voor actie.

Vele mogelijkheden met betrekking tot onroerend goed dienen zich aan binnen het actieterrein, alles samen binnen een beperkt budget, zodat er keuzes zullen moeten worden gemaakt wat acties betreft.

9. Bodembezetting

De bezettingsgraad van de percelen in de wijk bedraagt 64%, wat veel is ten opzichte van het gewestelijke gemiddelde van 48%. Toch is dit percentage niet alarmerend als we het vergelijken met dat van sommige aangrenzende wijken waarvan de bezettingsgraad een alarmerend peil van 85% bereikt. De situatie op het niveau van perimeter Jacquet is dus niet kritiek, maar het aandeel van de binnenin bebouwde huizenblokken blijft aanzienlijk. De waarde van de weinige open of niet bebouwde ruimten die er zijn, moet dus meer tot uiting worden gebracht.

10. Openbare ruimten

Over het algemeen zijn de openbare ruimten van de wijk in goede staat. Toch merkt men een verschil tussen het noorden en het zuiden van de wijk op het vlak van de staat van de inrichting. De vorige wijkcontracten hebben zich meer gericht op het noorden van de wijk. Zo werden sommige zones in het zuiden van de perimeter al meer dan 20 jaar niet gerenoveerd. Zo is bijvoorbeeld de Weversstraat sterk achteruitgegaan, evenals de trottoirs ter hoogte van het Victoriapark.

Een ander belangrijk punt dat moet worden onderstreept, is het gebrek aan speelpleinen, ondanks de heel jonge bevolking van de wijk.

De inrichting ziet er ook heel defensief uit. Er zijn inderdaad veel barrières en hekken die de open ruimten afbakenen, zoals in het Victoriapark of op de Novillesquare (zelfs als er, in beide

gevallen, nachtelijke overlast gemeld werd). Over het algemeen doet de defensieve inrichting afbreuk aan de gebruiksvriendelijkheid van de openbare ruimte.

11. Mobiliteit

De toegankelijkheid van het openbaar vervoermiddel is uitstekend in heel de wijk. Van héél groot belang is de verbetering van de doorlopende fietsroutes in de perimeter, om te voldoen aan de gewestelijke ambitie die ingeschreven werd in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO).

Ook van fundamenteel belang is de vermindering van de intensiteit van het autoverkeer(en meer in het bijzonder van het transitverkeer). De Jean Jacquetstraat en omgeving zijn in dit opzicht bijzonder problematisch. Het saturatiepunt of verzadigingspunt op het vlak van parkeren is ook vrij belangrijk, met een percentage van rond de 70%.

Ten slotte zijn de meeste schoolomgevingen weinig of niet ingericht voor de veiligheid van de kinderen.

12. Sociaal-economische infrastructuur

Eén van de grote vaststellingen die men kan doen in wijk Jacquet is dat sportinfrastructuur ontbreekt. Het saturatiepunt of verzadigingspunt in sportcentrum Victoria is vrij belangrijk.

De perimeter telt ook slechts één jongeren centrum ofte jeugdhuis, wat onvoldoende is volgens de feedback van de wijkbewoners. Er is ook weinig infrastructuur voor kinderopvang in het licht van de behoeften (mee bepaald in het zuidelijke deel van de perimeter, waar het aandeel van de peuters het grootst is).

Ten slotte is er ook te weinig medische en de zorginfrastructuur in het licht van de groeiende vraag.

13. Sociaal klimaat

Het adviesbureau dat belast is met het uitvoeren van de diagnose werkt samen met twee zelfstandige sociologen. Zij hebben drie belangrijke opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de wijk: 1) de saturatie of verzadiging van de openbare ruimte, 2) de fysieke en psychologische grens die de buurt omsluit en haar op zich zelf doet terugplooiën, 3) het verenigingsleven, dat zou kunnen worden uitgebreid.

Zodra de diagnose gepresenteerd is, neemt de heer Aouasti terug het woord en hij bedankt het ontwerp bureau voor het uitgevoerde werk. Dan leidt hij de vraag/antwoordsessie in.

V: Zijn de sociale woningen van de Autriquestraat niet beschermd of moeten ze niet worden bewaard?

A: *Deze woningen hebben inderdaad een erfgoedbelang, maar ze zijn niet geklasseerd en dus zullen we proberen de waarde ervan tot uiting te brengen.*

Momenteel wordt er hierover ook nagedacht met de sociale huisvestingsmaatschappij, die een binnentuinproject voltooit (de tuin zou in de zomer moeten worden ingehuldigd) in de residentie ofte appartementencomplex in de wijk.

V: Wat kan er in een gebied als het onze worden gedaan om de defensieve inrichting te verhelpen en zich tegelijkertijd toch te beschermen tegen overlast, waarvoor die inrichting ontworpen was? Hoe kan men in openbare ruimten met hekken het 'gevangenisefect' tegengaan?

A: De gemeente deelt deze vaststelling op het vlak van defensieve inrichtingen, maar deze keuzes zijn in het verleden gemaakt om overlast te bestrijden. Het is moeilijk te zeggen of het een goede of een slechte zaak is, maar het is wenselijk om andere inrichtingen te overwegen om de situatie te veranderen.

V: We moeten ook werken aan gelijke toegang tot de openbare ruimte voor mannen en vrouwen. Is er op dat punt iets gepland?

A: In het kader van de diagnose was er een benadering vanuit genderperspectief om meer te weten te komen over hoe vrouwen en ook jongeren in hun buurt leven, om een sterkere integratie van iedereen te bevorderen.

V: Is er een project gepland voor wat betreft de heraanleg van de Weversstraat? Zal er een buurtcompost komen?

A: De renovatie van de Weversstraat is een goedgekeurd project dat zal worden uitgevoerd na voltooiing van het OCMW-bouwproject. De werkzaamheden kunnen niet eerder beginnen.

V: Is de Novillesquare opgenomen in de perimeter van het DWC? Momenteel wordt er een groene ruimte gecreëerd binnen het OCMW-complex. Wordt er met deze parameter rekening gehouden in de diagnose?

A: De Novillesquare is wel degelijk opgenomen in de perimeter van het DWC, en momenteel denkt men erover na het te integreren in het geheel van een groen netwerk, misschien doorheen de binnenruimte van huizenblok Schmitz, via een dwarspad op het niveau van het OCMW, hetzij op het niveau van de gemeenschappelijke tuinen (ook verbonden met de inrichting van de Swartenbroeksschool).

V: Zijn er projecten gepland in verband met lijn 28? Kunnen we dit deel van de wijk in het DWC? En hetzelfde doen als in Molenbeek met park 28?

A: Lijn 28 is al het onderwerp geweest van vergaderingen met Beliris, gewestelijke en gemeentebesturen, de studiebureaus, om na te denken over de toekomst van dit gebied (van Jacques Brel tot aan Belgica), dat door Koekelberg loopt vanaf de Gentsesteenweg tot aan de Jetsesteenweg.

V: Is er een verband gepland met de groene inrichtingen gepland in het DWC Zwarte Vijvers?

A: Het SVC3 (stadsvernieuwingscontract nr.3) plant werkzaamheden aan het 'Westpark' langs lijn 28 aan de kant Weststation en het SVC6 werkt momenteel aan de mogelijkheid het Westpark en het park van lijn 28 dat in Koekelberg spoorweg volgt in elkaar te laten doorlopen. Een park dichtbij het Zwarte Vijverplein is ook een mogelijkheid die momenteel wordt geanalyseerd door ons Wijkcontract 'Zwarte Vijvers' en SVC6.

V: Er was een coördinator voor sociale dynamiek via KOECOON. Kan die coördinatie in dit kader hervat/gefinancierd worden?

A: We zullen moeten nadenken over het doen herleven van de dynamiek KOECOON of over het via het DWC coördineren van de verenigingsdynamiek ten dienste van de bewoners.

V: Koekelberg is één van de enige gemeenten in het noordwesten die niet over een medisch huis. Kan deze piste uitgediept worden?

A: De gezondheidsinfrastructuur in ruime zin (lichamelijke en geestelijke gezondheid) zijn geïntegreerd in de overwegingen van de gemeente

V: Vraag over de jeugd: we moeten de jongeren erbij betrekken en hen laten deelnemen aan deze dynamiek en om hen hun mening te laten uiten over de behoeften en over wat er kan worden geïmplementeerd.

Jongeren willen zich inzetten en zich engageren. Dus moeten er kansen gecreëerd worden opdat de jongeren dat zouden kunnen doen. Werd er met deze gedachte rekening gehouden?

A: Gelet op de demografie van het gebied en het primaire belang van de jeugd, zullen de jongeren uiteraard een prioritair publiek zijn, dat niet alleen gemobiliseerd moet worden opdat ze hun gebruikelijke deskundigheid zouden kunnen delen en hun wensen / behoeften te kennen zouden kunnen geven, maar ook gedurende het hele project, om hen tot actoren ofte spelers te maken en hun deelname te bevorderen.

V: Ouders hebben niet echt toegang tot de sportzaal Victoria, meer bepaald omdat er in de cafetaria verbruikt moet worden. Ouders gaan er dus minder vaak naartoe.

De jiu-jitsuclub heeft zo een kleine cafetaria gecreëerd, maar weinig mensen verbruiken er iets. In plaats daarvan is het een ontmoetingsplaats geworden (Kinderen hebben ze zich toegeëigend. Mama's komen er zelfs pingpong spelen. Is er enige overweging met betrekking tot de toekomst van deze cafetaria in het sportcentrum Victoria?

A: De cafetaria van de sporthal is een echt dossier. Dat is ook de reden waarom de gemeente tegelijkertijd nadenkt over een andere sporthal en over de toekomst van de cafetaria, opdat

ze er zou kunnen zijn zonder toegangscriterium, maar toch ook een belangrijke ontmoetingsplaats zou kunnen blijven.

V: Veel inwoners/ouders willen talen leren. Zou er kunnen worden nagedacht over het implementeren van een actie die sportactiviteiten (via de sportclubs) en het leren van talen combineert?

A: Brussel is een meertalige stad en de gemeente probeert de verenigingen te begeleiden bij hun acties om het leren van talen te bevorderen. Een vereniging heeft eerder hulp geboden bij het maken van huiswerk, maar ze is ten onder gegaan. De gemeente blijft echter aandachtig op dit punt.

V: Zou men een intergenerationeel gemeenschapscentrum kunnen creëren, een plaats waar jong en minder jong elkaar kunnen ontmoeten, van gedachten kunnen wisselen en kunnen delen? Deze behoefte lijkt belangrijk in het licht van de demografie van de wijk.

A: Dit intergenerationele kenmerk moet inderdaad aangepakt worden, ontmoetingen moeten uitgelokt worden. Er zal al een gemeenschapszaal zijn, gecreëerd op hetzelfde moment als het Huis van de Werkgelegenheid, en de gemeente gaar proberen deze dynamiek te versterken.

Zodra de vraag/antwoordsessie voorbij is, staat de heer Aouasti het woord terug af aan het adviesbureau. Dan presenteert de heer Balza in het kort de uitdagingen die door CityTools na voltooiing van de diagnose geïdentificeerd werden:

- De openbare ruimte als pijler voor de acties in het kader van het DWC
- Het stedelijk weefsel herstellen en plaats vinden
- Een antwoord bieden op sociaal-economische kwesties
- Voldoen aan de behoeften van de jeugd
- Ervoor zorgen dat de wijk deel gaat uitmaken van het groene en het blauwe netwerk

De heer Balza kondigt nu de oprichting aan van drie thematische subgroepen op basis van de uitdagingen die geïdentificeerd werden. Alle ondersteunende aanwezigen zullen over deze subgroepen verdeeld worden om ruimte te maken voor uitwisseling en debat.

Subgroep nr. 1 – Openbare ruimte

De openbare ruimte als pijler voor de acties

Prioriteiten:

- *De waarde van de lokale openbare ruimten tot uiting (laten) brengen voor iedereen:*
Dit punt staat centraal. Het gaat erom openbare ruimten die voor de wijkbewoners dagelijks toegankelijk zijn in te richten of ze te herwaarderen, waarbij de veiligheid en het comfort, dus het gebruiksgemak, moet worden gewaarborgd. Een speciaal aandachtspunt moet de vrouw in de openbare ruimte zijn (veiligheid, aangepaste inrichtingen). Er moet ook worden nagedacht over het ontwikkelen van

aantrekkingsfactoren in de wijk, zoals de inrichting van collectieve tuinen, gezondheidsparcours, erfgoedparcours enz.

- *De gebruiksfunctie ontwikkelen (pocket-parken, speelpleinen, banken enz.):*
Wat de huidige openbare inrichtingen betreft, klopt de functie niet of is ze niet aangepast aan de ruimten. Men stelt een behoefte aan speelpleinen vast, alsook een vraag om stillere openbare ruimten ter bevordering van het welzijn. Er zouden ook meer openbare banken moeten zijn in de wijk/de buurt.
- *Een kwalitatieve openbare ruimte ontwikkelen voor alle mobiliteiten:*
Maar al te vaak zijn de groene ruimten van de wijk omringd door een rij van hekken en afsluitingen waaraan geen einde lijkt te komen, alsof elke ruimte een huizenblok was. Er zou moeten worden nagedacht over ruimten die meer open en meer onderling verbonden zijn en dus toegankelijk voor alle soorten mobiliteit.
- *De omgeving van scholen inrichten:*
Alle leden van de groep onderstrepen het belang van dit punt, om een beter kader en meer veiligheid voor de kinderen te garanderen.
- *Sluikstorten bestrijden en netheid garanderen:*
Dit punt is fundamenteel. De gemeente probeert dit fenomeen al maximaal te bestrijden, maar er moeten nog zaken geïmplementeerd worden om dit aspect te verbeteren.

Ervoor zorgen dat de wijk deel gaat uitmaken van het groene en het blauwe netwerk

Prioriteiten:

- *Een netwerk van groene ruimten ontwikkelen in de openbare ruimte:*
Het aanbod aan groene ruimten in de wijk uitbreiden maakt het mogelijk het fenomeen van hitte-eilanden in de stad te bestrijden bij warm weer. Men zou ook het groeien van fruitbomen in de openbare ruimte moeten bevorderen, alsook beplantingen in kuipen of bakken.
- *De waterloop op de route van de Paruk herkwalificeren:*
Het zou interessant zijn water meer positief in de verf te zetten, omdat het in de zomer koelte zo sterk bevordert en een kalmerend effect biedt. Misschien zou men dit kunnen doen in het Victoriapark bijvoorbeeld?
- *De binnenruimten van huizenblokken groen maken, d.w.z. ze beplanten, en ze permeabel, d.w.z. waterdoorlatend maken:*
Met deze actie zou het warmte-effect in de stad ook kunnen worden bestreden, terwijl de connectiviteit, het verbonden zijn van verschillende soorten openbare groene

ruimten van de wijk versterkt wordt. Momenteel werkt de gemeente aan de vergroening van sommige binnenruimten van huizenblokken.

- *Initiatieven voor stadslandbouw ontwikkelen:*

Er bestaat een behoefte aan ruimten gewijd aan stadslandbouw in het hart van de wijk. Momenteel zijn deze ruimten niet toegankelijk voor iedereen en ze zijn een beetje verborgen ten opzichte van de openbare weg. Er zou dus moeten worden nagedacht over hoe ze meer toegankelijk en meer verwelkomend gemaakt kunnen worden, ofwel gewoonweg over het aanleggen van meer collectieve tuinen, moestuinen enz. De uitdaging zit hem in het progressief uitvoeren en in het actief bestrijden van niet-naleving, zelfs in de moedwillige ofte opzettelijke degradatie van deze ruimten door sommige individuen.

Subgroep nr. 2 – Woningen et uitrusting:

Het stedelijk weefsel herstellen en plaats vinden

Prioriteiten:

- *Versterkt aanbod aan toegankelijke woningen:*

Deze vraag werd gesteld tijdens de onlangs uitgevoerde online enquête. Hieruit blijkt dat de deelnemers meer de nadruk legden op het heraanleggen van de openbare ruimte dan op dit punt. Hetzelfde werd vastgesteld in de enquêtes die gedaan en de interviews die afgenomen werden door het gewest in het kader van SVC6. Een aandachtspunt is dat er ook aandacht moet worden geschonken aan de kwaliteit van het aangeboden vastgoed en aan de renovatie van de gevels.

Ondanks alles blijkt dat het aanbod aan toegankelijke woningen een grote behoefte blijft in deze wijken. De wijk Jacquet telt alles bij elkaar 550 sociaal getarifeerde openbare woningen voor ongeveer 8000 woningen. Bovendien zijn de sociaal-economische indicatoren van het gebied vrij laag (lager dan het gewestelijke gemiddelde. De vraag is dus heel reëel.

De gemeente moet ook het hoofd bieden aan het probleem van de ontwikkeling van woningen van het SVK ofte AIS (sociaal verhuurkantoor, agence immobilière sociale) op haar grondgebied. Het aantal SVK ofte AIS is inderdaad beperkt door een besluit van de regering. De wachtlijsten van deze agentschappen zijn ook heel lang, wat niet echt het probleem van de vraag naar toegankelijke woningen oplost (de gemeentelijke wachtlijst is ook heel lang).

- *Verbetering van de bestaande gebouwen:*

Alle deelnemers zijn het hiermee eens zonder bijzondere opmerkingen.

- *Herkwalificatie van de binnenruimten van huizenblokken:*

Wat dit betreft, is er een echte kaart om te spelen. Eerst en vooral op het vlak van de grote vrije ruimte gelegen binnen het huizenblok Huidevetterij, Sint-Anna, Ganshoren en Jules Debecker. In het kader van SVC6 is het idee deze ruimte te openen om ze op te nemen in het 'groene pad van de scholieren', een groene route die verschillende scholen van het gebied met elkaar verbindt. Toch is deze piste heel moeilijk te

exploiteren, omdat de binnenruimte van het desbetreffende huizenblok geen gemeentelijk eigendom is. Een andere piste zou zijn de mede-eigenaars ertoe aan te zetten de waarde van de binnenruimte tot uiting te (laten) brengen om de biodiversiteit ervan en tegelijkertijd ook het groene netwerk te vergroten.

Tegelijkertijd werkt de gemeente al aan de herkwalificatie van binnenruimten van huizenblokken. Daartoe werden er projecten opgezet op het niveau van de Weversstraat en de Léon Autriquestraat (telkens zijn de gebouwen in kwestie gemeentelijke eigendom).

Er moet ook aandacht geschonken worden aan het huizenblok Neep-Stepman. De volledige heraanleg ervan is gepland en het accent zal gelegd worden op de versterking van de verbinding/de verbondenheid van de groene ruimten. Het is ook de bedoeling er openbare activiteiten aan toe te voegen in verband met het project cyclostrade (L28), zoals gemeenschappelijke infrastructuur, verenigingslokalen, voor horeca enz.

Wat het huizenblok Schmitz betreft, dat is momenteel vrij gesloten en hermetisch. Er zou kunnen worden nagedacht over de groene verbinding met de weversstraat en het Victoriapark;

- *Toevoeging van wijkuitrusting (sportief, cultureel enz.):*

Uit de ontmoetingen met de bewoners blijkt dat de toegang tot de sportzaal Victoria voor hen op financieel vlak moeilijk haalbaar is. Toch is deze zaal één van de meest toegankelijke van Brussel, met een door de gemeente gevoerd beleid van kosten die zo laag mogelijk worden gehouden voor gezinnen.

Op het vlak van de vraag, die is enorm, en dit enige sportcentrum kan de vraag alleen niet meer opvangen.

Op het niveau van het speeln netwerk plant de gemeente twee bijkomende speelpleinen toe te voegen op het grondgebied van het wijkcontract.

Subgroep nr. 3 – Sociaal-economisch aspect en behoeften van de jeugd

Een antwoord bieden op sociaal-economische kwesties

Prioriteiten:

- *Ontwikkeling van programma dat burgeracties en lokale verenigingen sterkt:*
KOECON verbindt de associatieve en gemeentelijke sectoren, maar de coördinatie neemt al twee jaar af. De dynamiek die god werkte, zou nieuw leven ingeblazen moeten worden door regelmatige activiteiten te plannen.
Het is ook belangrijk de banden tussen de verenigingen te versterken om te voorkomen dat ze afzonderlijk ofte alleen zouden werken.
In Molenbeek bijvoorbeeld is het sociale weefsel sterk ontwikkeld. Men zou kunnen overwegen over hoe de verenigingen langs beide kanten van de Gentssteenweg zouden kunnen samenwerken.
Over het geheel genomen ontbreekt er een totaalvisie op de verenigingen die op het terrein bestaan en op hun activiteiten.
- *Ontwikkeling van initiatieven voor inschakeling en beroepsopleiding:*

De jiu-jitsuclub leidt sportmonitoren op onder de jongeren en moedigt hen ertoe aan deze loopbaan verder te zetten (sommigen worden vervolgens aangeworven door deze vereniging). Deze dynamiek werkt met de Nederlandstalige scholen, maar nog niet met de Franstalige. Er moet vastgesteld worden waarom en er moet misschien een oplossing gevonden worden. De jiu-jitsuclub biedt ook meer sociale manieren aan om talen te leren.

Het 'Maison en Couleurs' verricht eveneens goed werk op het gebied van talen, maar dit is niet voldoende ten opzichte van de echte behoeften op dat gebied.

Er zou een project kunnen worden opgezet met Actiris, opdat mama's les zouden kunnen geven op het middaguur (kleine contracten aangepast aan hun situatie).

- *Het gebrek aan medische infrastructuur aanpakken:*

De kwestie van de speelruimte stelt zich voor de openbare actoren ofte spelers, als men weet dat een medisch huis gebaseerd is op de dynamiek van een artsencollectief. Zo werd er bijvoorbeeld een medisch huis gefinancierd in het kader van het DWC 'Reine Progrès'. Het project is dus haalbaar en kan worden overwogen.

- *De levensomstandigheden van de ouderen verbeteren:*

We stellen vast dat het in de wijk/in de buurt ontbreekt aan plaatsen waar men kan delen en elkaar kan ontmoeten om het isolement van ouderen te doorbreken.

Het zou ook nuttig zijn na te denken over een systeem van sociale huishoudhulpen, die zouden kunnen werken voor ouderen of moeders van grote gezinnen zouden kunnen ondersteunen.

Ten slotte zouden er sociale restaurants kunnen worden ontwikkeld in het kader van de Duurzame Wijkcontracten.

Voldoen aan de behoeften van de jeugd

Prioriteiten:

- *Ondersteuning van de initiatieven van de wijk:*

De vaststelling is duidelijk: in de wijk is er een gebrek aan infrastructuur, initiatieven, opleidingscentra, parken enz. Het zou interessant zijn banden te ontwikkelen met de aangrenzende wijken, meer bepaald met het sportcomplex Sippelberg.

Nog een andere vaststelling komt duidelijk naar voren: Een systeem voor jongeren creëren is heel moeilijk.

- *Creatie van een Jongerencomité in de wijk/in de buurt:*

Dit idee is interessant, omdat men dit al heeft gedaan in andere wijken/buurtten. Jongeren zouden ook kunnen worden opgeleid in het kader van het inschakelingsrestaurant als dat er zou komen.

Zodra de sessies en de subgroepen afgelopen zijn, worden alle deelnemers terug naar de grote zaal gebracht. De leden van het adviesbureau gaan vervolgens over tot een samenvatting van de verschillende besprekingen in de subgroepen.

De heer Balza gaat dan over tot het vermelden van de planning van de volgende weken. De doorlopende dienstverlening in de wijkantenne zal voortgezet worden, alsook de bilaterale contacten met de actoren ofte spelers uit de wijk. Het adviesbureau gaat zich ook buigen over de opstelling van een logboek met prioriteiten op basis van alle besprekingen. Ten slotte is het tijd om na te denken over de eerste pistes van het programma. Rond midden juni zal het werk toegespitst zijn op de uitwerking van het voorontwerp van het programma. Ten slotte zal in de maand september de openbare enquête, dus het openbare onderzoek, van start gaan.

Vervolgens neemt de heer Aouasti het woord om over te gaan tot enkele afsluitende woorden. Hij bedankt de teams die werken aan het DWC (adviesbureau, gemeente, gewest) voor hun grote engagement. Hij bedankt ook alle deelnemers voor hun deelname.

Zo loopt de tweede buurtcommissie van het duurzaam wijkcontract 'Jacquet' ten einde.